

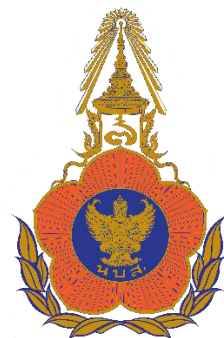


รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น

จัดทำโดย นายประจวบ เจียงยี่
รหัส 9831

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 98
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2566
ลิขสิทธิ์ของสำนักงาน ก.พ.



รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น

จัดทำโดย นายประจวบ เจียงยี่
รหัส 9831

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 98
วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
ประจำปี 2566

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา



สำนักงาน ก.พ. เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม ของสำนักงาน ก.พ.

อารักษ์ พรหมณี
อาจารย์ที่ปรึกษา

วีระชัย นาควิบูลย์วงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา

บรรจงจิตต์ อังศุสิงห์
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study) รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ ฝึกอบรมหลักสูตร นักบริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม รุ่นที่ 98 วิทยาลัยนักบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. ประจำปี 2566 เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การดำรงตำแหน่งรองอธิบดี ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรประมง โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “เป็นผู้นำในการบริหารจัดการทรัพยากรประมงโดยชุมชนมีส่วนร่วมในภูมิภาคอาเซียน” และนำเสนอโครงการที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และการกำหนดแนวทางในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความรู้ทักษะความสามารถและคุณลักษณะที่เหมาะสม กับการดำรงตำแหน่งและการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย เป็นการวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 และสอดรับแผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ตลอดจนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ 20 ปี ตลอดจนภารกิจและอำนาจหน้าที่ของกรมประมง สารสำคัญของยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการกรมประมง (พ.ศ. 2566 - 2570) และกรอบการดำเนินงานของกรมประมง

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หัวข้อ “การสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น” เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรสัตว์น้ำ เพื่อให้เกิดการฟื้นฟูทรัพยากร การพัฒนาอาชีพประมง สร้างรายได้ ช่วยสร้างคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่พี่น้องชาวประมงให้มีความมั่นคง หัวข้อที่ศึกษาประกอบด้วยปัญหา ความท้าทาย หรือการพัฒนาของประเด็นการศึกษาสภาพปัญหาที่ผ่านมาและแนวโน้มของปัญหาในอนาคต ผลกระทบที่เกิดขึ้น ความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย หรือการวิเคราะห์ศักยภาพและปัญหา (SWOT Analysis) แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนานโยบาย โดยมีแนวทางการดำเนินงานและกระบวนการวางแผนการสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ตั้งแต่การสำรวจข้อมูลพื้นฐานและวางแผนการดำเนินงาน แบ่งกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นทั้ง 5 ด้าน ใน 5 ภูมิภาคของประเทศไทย โดยการปรับพื้นฐานองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นก่อนการสร้างเครือข่าย รวมถึงปรับทัศนคติของสมาชิกในองค์กร การปรับปรุงบริบทและหลักการเบื้องต้นขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น จะช่วยให้องค์กรชุมชนมีหลักในการดำเนินงานได้อย่างมีแบบแผน และมีทิศทางที่คมชัดและมีลักษณะที่ถูกต้อง ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น โดยจัดตั้งคณะทำงานเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด แล้วจัดประชุมคณะทำงาน การคัดเลือกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นดีเด่น ซึ่งประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในแต่ละด้าน รวม 5 ด้าน แยกเป็นรายภาค แล้วให้องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นดีเด่น ที่เป็นต้นแบบในแต่ละภูมิภาค มาเป็นพี่เลี้ยงให้กับชุมชนที่ขาดประสบการณ์การรวมกลุ่มหรือยังไม่ประสบความสำเร็จ ให้มีการเรียนรู้การสร้างมูลค่าของสัตว์น้ำจากชุมชนที่ประสบความสำเร็จ ตลอดจนสนับสนุนการขยายตลาด

และแลกเปลี่ยนสินค้าภายในชุมชนเครือข่าย มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ลงมือปฏิบัติการ และรายงานผลการดำเนินงาน พร้อมปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆ เป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายปี การพัฒนาและสนับสนุนความยั่งยืนของเครือข่าย ได้แก่ การสร้างพันธมิตรและความร่วมมือ เป็นการติดต่อสื่อสารและสร้างพันธมิตรกับองค์กรและผู้สนับสนุนที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้ยั่งยืนต่อไป

ส่วนที่ 3 แผนพัฒนาตนเอง แบ่งเป็นการวิเคราะห์ตนเองจากบทบาหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบของตำแหน่งเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ ตำแหน่งรองอธิบดีกรมประมง ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรประมง ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ และผลการประเมินตามหลักสูตรอบรมนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 98 ประกอบด้วยทักษะ จำนวน 2 กลุ่ม 8 ทักษะ จำแนกเป็นด้านภาวะผู้นำ (Leadership Skillset) จำนวน 6 ทักษะ และทักษะเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Skillset) จำนวน 2 ทักษะ โดยการประเมินสมรรถนะในครั้งนี้ใช้การประเมินแบบผสมผสาน ด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน 2 วิธี คือ วิธีข้อมูลป้อนกลับแบบ 360 องศา และวิธีแบบประเมินเชิงสถานการณ์ (Situational Judgement Test : SJT) ผลการประเมินโดยรวม ทั้งจากตนเอง จากผู้อื่น และเชิงสถานการณ์ เมื่อพิจารณาจากความน่าเชื่อถือสูง พบว่าอยู่ในระดับโดดเด่น 2 ทักษะ ได้แก่ 1) การยึดมั่นในมาตรฐานจริยธรรมและความเป็นมืออาชีพ (Demonstrating Integrity) และ 2) การพัฒนาตนเองและผู้อื่น และสร้างการมีส่วนร่วมในองค์กร (Developing Self and Others, and Engaging Others) การวางแผนพัฒนาตนเอง โดยนำผลการประเมินของ สำนักงาน ก.พ.ซึ่งอยู่ในระดับโดดเด่นและดีจะต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ส่วนสมรรถนะซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และระดับพัฒนา จะต้องพัฒนาพฤติกรรมให้มากขึ้นและรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งรองอธิบดีกรมประมง ที่เป็นตำแหน่งเป้าหมายต่อไปในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม GP 4 นายอารักษ์ พรหมณี ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านตรวจพิจารณาแก้ไข รายงาน และให้คำแนะนำข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญยิ่ง นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์ และนางสาวบรรจงจิตต์ อังศุสิงห์ ที่ให้คำแนะนำเพิ่มเติมรายงานฉบับนี้ให้มีข้อมูลที่สมบูรณ์ เป็นประโยชน์สามารถอ้างอิงได้ จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง 3 ท่าน เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้และขอขอบพระคุณ นายเฉลิมชัย สุวรรณรักษ์ อธิบดีกรมประมง ที่กรุณาให้โอกาสข้าพเจ้าเข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง : ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และคุณธรรม (นบส. 1) รุ่นที่ 98 ของสำนักงาน ก.พ. ประจำปี 2566 อีกทั้งขอขอบคุณ ข้าราชการและบุคลากรของกองตรวจการประมง ที่ทำงานแทนในระหว่างที่ข้าพเจ้าเข้ารับการอบรม และขอขอบคุณเพื่อนๆ GP 4 ที่เข้าใจและให้กำลังใจผู้ศึกษาจนสามารถจัดทำรายงานฉบับนี้สำเร็จลงได้ สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณคณะผู้จัดหลักสูตรนักบริหารระดับสูงของสำนักงาน ก.พ. ทุกๆ ท่าน ที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาการอบรม

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฌ
1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	1
1.1 การวิเคราะห์บริบทและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	1
1.2 ตำแหน่งรองอธิบดีที่เป็นเป้าหมาย	7
1.3 กำหนดวิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย	9
2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	10
2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา	10
2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย	12
2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ	29
3. แผนพัฒนาตนเอง	30
3.1 การวิเคราะห์ตนเอง	30
3.2 การวางแผนพัฒนาตนเอง	31
3.3 ผลการพัฒนาตนเอง	47
บรรณานุกรม	50
ภาคผนวก	51
ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล	52

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปการวิเคราะห์ SWOT analysis จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weakness) จากปัจจัยภายใน	16
2	สรุปการวิเคราะห์ SWOT analysis โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) จากปัจจัยภายนอก	17
3	จำนวนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นจำแนกรายด้านในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย ปี 2566	18

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนภูมิการแบ่งโครงสร้างของกรมประมง ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2563	5
2	วิสัยทัศน์ พันธกิจ และภารกิจ ของกรมประมง ปี พ.ศ. 2566-2570	6
3	รูปแบบการแบ่งเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ตามลักษณะการขึ้นทะเบียน การประกอบ อาชีพในแต่ละภูมิภาค	21
4	กระบวนการสร้างเครือข่าย และการพัฒนาและสนับสนุนความยั่งยืนของเครือข่าย องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น	27

1. วิสัยทัศน์ของตำแหน่งเป้าหมาย

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

2. ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

2.1 การกำหนดประเด็นการศึกษา

2.1.1 ปัญหา ความท้าทาย หรือการพัฒนาของประเด็นการศึกษา

เนื่องจากทรัพยากรสัตว์น้ำมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนไทยมาช้านาน แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้นได้ผลิตสัตว์น้ำซึ่งเป็นแหล่งอาหารโปรตีนราคาถูกและมีคุณค่าทางโภชนาการสำหรับประชาชน ในอดีตสัตว์น้ำเป็นเพียงอาหารของชาวประมงและผู้ที่ย้ายถิ่นมาอยู่ใกล้แหล่งน้ำทำการประมงพื้นบ้านหามาบริโภคเพื่อการยังชีพ จนกระทั่งพัฒนาสู่การทำประมงเพื่อเป็นรายได้ก่อให้เกิดอาชีพและระบบการตลาดที่มีความซับซ้อนเกิดการแลกเปลี่ยนและจำหน่ายเป็นสินค้าสัตว์น้ำทั้งสดและแปรรูปโดยทั่วไป ทำให้มีการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำมากขึ้น มีการจับสัตว์น้ำขึ้นมาใช้เกินกำลังการผลิตของธรรมชาติ ส่งผลให้ทรัพยากรสัตว์น้ำลดลง ซึ่งการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำมีข้อจำกัดด้านพื้นที่ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และเทคโนโลยีการผลิตที่มีอย่างจำกัด ซึ่งส่งผลต่อผู้ประกอบการอาชีพของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและชาวประมงทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต จากการคาดการณ์ของสหประชาชาติประชากรโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทำให้ความต้องการอาหารบริโภคเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะอาหารจากสัตว์น้ำที่มีโปรตีนและคุณค่าทางโภชนาการที่จำเป็นต่อสุขภาพมีการจับสัตว์น้ำขึ้นมาใช้เกินกำลังการผลิตของธรรมชาติสัตว์น้ำจึงลดลงพร้อมๆ กับการเสื่อมโทรมของแหล่งน้ำจึงต้องมีการบริหารจัดการด้านการประมงและทรัพยากรสัตว์น้ำให้มีความยั่งยืนและคงความหลากหลาย อีกทั้งการกำหนดมาตรการ การจัดการทรัพยากร การออกกฎหมาย การวิจัยและพัฒนาทั้งด้านประมงทะเลและด้านประมงน้ำจืด การควบคุมและตรวจสอบการทำประมงผิดกฎหมาย เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำทั้งจากธรรมชาติและสร้างความตระหนักรู้ความเข้าใจในการกำหนดมาตรการและการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำที่มีอยู่อย่างจำกัด

การที่จะดูแลและใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีความยั่งยืนนั้นก็ต้องมาจากชุมชนที่เป็นเจ้าของทรัพยากร จึงมีความจำเป็นที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันดำเนินการช่วยเหลือให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและชาวประมงที่รวมกลุ่มช่วยเหลือกันดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงและได้ขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นกับกรมประมง ให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ด้วยการดำเนินการ 3 แนวทาง คือ การพัฒนาอาชีพ การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและกลุ่มชาวประมงดังกล่าวโดยมุ่งเน้นการทำงานในรูปแบบบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเร่งด่วน

2.1.2 สภาพปัญหาที่ผ่านมาและแนวโน้มของปัญหาในอนาคต และผลกระทบที่เกิดขึ้น

จากการที่กรมประมงได้มุ่งเน้นการสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มของชุมชนประมง เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูการทำประมงพื้นบ้านควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนาแบบการทำประมงพื้นบ้านที่ถูกต้องเหมาะสมมีประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนให้ชุมชนประมงพื้นบ้านมีบทบาทในการขับเคลื่อนการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนการขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นตามประกาศกรมประมงฯ โดยมุ่งเน้นให้ชาวประมงที่เป็นสมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการฯ ตั้งแต่การแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจเสนอกิจกรรมที่ชุมชนตนเองต้องการ มีส่วนร่วมปฏิบัติ ติดตาม ประเมินผล และรับผลประโยชน์ที่เกิดจาก

การดำเนินโครงการ อย่างไรก็ตามพบว่า กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นหลายองค์กรยังไม่เห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม สมาชิกส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มกัน ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ทำให้การสนับสนุนและส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรและประกอบอาชีพต่างๆ ภายใต้กิจกรรมโครงการพัฒนาอาชีพและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนประมงพื้นบ้านของกรมประมงยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะในสถานะที่ทรัพยากรสัตว์น้ำลดน้อยลง ชาวประมงยังคงผลิตสินค้าโดยขาดความรู้และความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งที่ทำ อีกทั้งขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและขาดทักษะด้านการตลาด ที่จะช่วยประกอบการตัดสินใจสำหรับวางแผนการผลิตสินค้าประมงที่ปลอดภัย และได้มาตรฐาน

2.1.3 ความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนา

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในด้านการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรสัตว์น้ำ เพื่อให้เกิดการฟื้นฟูทรัพยากร การพัฒนาอาชีพประมง สร้างรายได้ ช่วยสร้างคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่พี่น้องชาวประมงให้เกิดความมั่นคง โดยกรมประมงได้ดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตรให้กับพี่น้องชาวประมงพื้นบ้านทั่วประเทศ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านประมงทะเลชายฝั่ง ด้านประมงทะเลนอกชายฝั่ง ด้านประมงน้ำจืด ด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และด้านการแปรรูปสัตว์น้ำตามมาตรฐานความปลอดภัยเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภคได้บริโภคสัตว์น้ำที่มีคุณภาพ

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่ามีประเด็นที่ควรพัฒนาแตกต่างกันในแต่ละองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นตามแต่ภูมิภาค ได้แก่

- 1) หลักการรวมกลุ่มองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
- 2) ความรู้ในการประกอบอาชีพด้านประมงที่จำเป็น เช่น การผสมเทียม การใช้สารเคมีในการป้องกันและรักษาโรคสัตว์น้ำ
- 3) เทคนิควิธีการในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ได้ผลผลิตสูง คุณภาพดี
- 4) การผลิตที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค และการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้รับมาตรฐาน
- 5) การเพิ่มมูลค่าของสัตว์น้ำ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ประมง
- 6) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการตลาด

การสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ด้วยการที่ชาวประมงเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการจะก่อให้เกิดผลดีหลายด้าน อาทิ ทรัพยากรสัตว์น้ำมีปริมาณเพิ่มขึ้นและมีความหลากหลาย ชาวประมงพื้นบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดต้นทุนทำการประมง และสัตว์น้ำมีราคาสูงขึ้น มีการกำหนดให้ชุมชนดีเด่นที่เป็นต้นแบบในภูมิภาค ซึ่งประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในแต่ละด้าน มาเป็นชุมชนพี่เลี้ยงให้กับชุมชนที่ขาดประสบการณ์การรวมกลุ่มหรือยังไม่ประสบความสำเร็จ ให้มีการเรียนรู้การสร้างมูลค่าของสัตว์น้ำจากชุมชนที่ประสบความสำเร็จ ตลอดจนสนับสนุนการขยายตลาดและแลกเปลี่ยนสินค้าภายในชุมชนเครือข่าย นอกจากนี้การบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ แบบมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นจะทำให้ภาครัฐไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ ติดตาม ควบคุม และเฝ้าระวังให้เป็นไปตามมาตรการ ซึ่งจะส่งผลให้การทำการประมงผิดกฎหมาย ลดลงและเศรษฐกิจในภาพรวมดีขึ้น

2.2 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

2.2.1 หลักการ แนวคิด ที่ใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการจัดทำข้อเสนอ

กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานของรัฐ ที่ทำการศึกษา ค้นคว้าสำรวจ วิจัย วิเคราะห์ทดลอง ด้านวิชาการทุกสาขาวิชาการของประมง ตลอดจนทำการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนา อาชีพที่เกี่ยวกับการประมงของประเทศให้เจริญก้าวหน้า มีภารกิจสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ต่างๆ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2550 – 2564 รัฐบาลได้กำหนดนโยบายให้ประเทศไทยเป็นครัวโลก โดยกำหนดวิสัยทัศน์ในการ พัฒนาไว้ว่า พัฒนา มั่งคั่ง ยั่งยืน กรมประมงได้ปรับวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน และเพื่อให้การบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนมีความมั่นคงสอดคล้องกับ ภารกิจเหมาะสมกับสภาพของงานที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะทำให้การ ปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่และอำนาจมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นโดยคำนึงถึงความไม่ซ้ำซ้อน และความประหยัด ดังนั้นในการกำหนดนโยบาย หรือแผนปฏิบัติของกรมประมงจึงต้องกำหนดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ต่างๆ ของประเทศ โดยมีความ สอดคล้องในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

กรมประมงได้วางนโยบายแผนปฏิบัติราชการกรมประมง พ.ศ. 2566 – 2570 มีความสอดคล้อง กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 57 (2) กำหนดให้การดำเนินการของรัฐใน การอนุรักษ์คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟูบริหารจัดการและใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการ และได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วย และสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและ ความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับ สมดุลและพัฒนาาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 จำนวน 7 ประเด็น ได้แก่ ความมั่นคง การเกษตร โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล การพัฒนาการเรียนรู้ เศรษฐกิจฐานราก การเติบโตอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และการวิจัย และพัฒนานวัตกรรม สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ (พ.ศ. 2561 – 2565) โดยเป็นจำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นอกจากนี้ยังสอดคล้อง 6 หมายเหตุสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้แก่ หมายเหตุ หมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมายเหตุที่ 5 เป็นประตูการค้า การลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค หมายเหตุที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถ แข่งขันได้ หมายเหตุที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม หมายเหตุที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียน และสังคมคาร์บอนต่ำ หมายเหตุที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้ต่อเนื่อง ตอบโจทย์พัฒนาแห่ง อนาคต และหมายเหตุที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน สำหรับความ เชื่อมโยงกับนโยบายระดับประเทศและสากลที่เกี่ยวข้อง คือ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคง

แห่งชาติ (พ.ศ. 2562 -2565) นโยบายที่ 12 เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นเป้าหมายระดับโลก จำนวน 9 SDGs นอกจากนี้แผนปฏิบัติการกรมประมงได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับ **ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ 20 ปี** (พ.ศ. 2560-2579) ซึ่งมุ่งมั่นในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และบริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรและเทคโนโลยีเพื่อทดแทน แรงงานอย่างเป็นระบบรองรับสังคมเกษตรสูงอายุ ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้าสู่มาตรฐานระดับสากล โดยใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและความรู้แบบองค์รวม ส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและมีมูลค่าสูงมุ่งสู่การเป็นฟาร์มอัจฉริยะ และยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้เกษตรกรเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์อย่างทั่วถึง พัฒนางานวิจัยและสารสนเทศให้ไปสู่เชิงพาณิชย์

ภาพรวมของแผนปฏิบัติการกรมประมง จึงการพัฒนาเกษตรกรที่เกี่ยวข้องภาคการประมง ให้มีความเข้มแข็งมีศักยภาพสูงขึ้น จนสามารถแข่งขันกับเกษตรกรในต่างประเทศได้ ยกเว้นฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และสถานที่แปรรูปสัตว์น้ำตลอดจนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งอาหาร ยารักษาโรค ให้มีมาตรฐานทัดเทียมสากล พัฒนาต่อยอดการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำและส่งเสริมงานวิจัย พัฒนาพันธุ์สัตว์น้ำ คำนึงถึงผลกระทบของการใช้ แรงงานในภาคการประมง ตลอดจนต่อยอดให้สามารถแข่งขันได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืนตาม**พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558** มาตรา 25 ให้กรมประมงดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการ บำรุงรักษา การอนุรักษ์การฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรสัตว์น้ำภายในที่จับสัตว์น้ำเขตประมงน้ำจืด และเขตทะเลชายฝั่ง โดยให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนในเรื่องดังต่อไปนี้

- 1) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดทำนโยบายตามมาตรา 14 (1)
- 2) สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มและจัดให้มีการขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนด
- 3) ให้คำปรึกษาแก่ชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์การ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมทั้งช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมของชุมชนในเรื่องดังกล่าว และ
- 4) เผยแพร่ความรู้หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำ

2.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

แนวคิดการวิเคราะห์ศักยภาพและปัญหา (SWOT Analysis) เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ ซึ่งช่วยให้ผู้วางแผนกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบต่องานขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย 4 ปัจจัยสำคัญ ดังนี้

- S : Strengths (จุดเด่นหรือจุดแข็ง) เป็นผลมาจากปัจจัยภายในหรือสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นด้านบวก กล่าวคือการดำเนินงานภายในที่องค์กรสามารถทำได้ดี เช่น จุดแข็งด้านการเงินการคลังงบประมาณ จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคล องค์กรจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์ดำเนินงาน

- W : Weaknesses (จุดด้อยหรือจุดอ่อน) เป็นผลมาจากปัจจัยภายในหรือสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดด้อยหรือจุดอ่อน กล่าวคือ การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ไม่ดีที่เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่อง ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ขององค์กร ซึ่งองค์กรจะต้องดำเนินการหาวิธีในการแก้ปัญหานั้น ซึ่งนับ ได้ว่าเป็นข้อจำกัดที่ส่งผลทางด้านลบ

- O : Opportunities (โอกาส) เป็นปัจจัยภายนอกหรือสภาพแวดล้อมภายนอกของ องค์กรที่เอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร

- T : Threats (อุปสรรค) เป็นปัจจัยภายนอกหรือสภาพแวดล้อมภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กรไม่ใหบรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดผลเสียหายหรือผลกระทบต่องค์กรในทางลบ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงได้ใช้กรอบการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก (SWOT Analysis) เพื่อศึกษาในการประเมินสถานการณ์โดยการวิเคราะห์จุดเด่นหรือจุดแข็ง (Strengths) จุดด้อยหรือจุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ที่มีต่อการสร้างเครือข่ายขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ทั่วประเทศ ซึ่งจากการวิเคราะห์ SWOT Analysis สรุปได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์จุดแข็ง (strengths) จากสภาพแวดล้อมภายใน

1.1 หน่วยงานมีกรมประมง มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภารกิจหน้าที่สอดคล้องกับ นโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์กระทรวง

1.2 กรมประมงมีนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกร

1.3 หน่วยงานกรมประมงมีความพร้อมในด้านความรู้เฉพาะทางเพื่อการส่งเสริมให้เกษตรกร ทั้งด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การพัฒนาคุณภาพและการแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มมูลค่าสู่การสร้างรายได้แก่ชุมชน พร้อมทั้งมีการสนับสนุนการกระจายสินค้าประมง ภายใต้โครงการ Fishermanshop และ Fishermanmarket

1.4 มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์เครือข่ายด้านประมงที่เกษตรกรประสบความสำเร็จสามารถเป็นต้นแบบ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการประมงกระจายอยู่ครอบคลุมทุกอำเภอในพื้นที่

1.5 เจ้าหน้าที่มีการประสานงาน การปฏิสัมพันธ์และเข้าถึงชุมชน เป็นอย่างดี

1.6 มีการรายงานข้อมูล/สถานการณ์ต่าง ๆ ผ่าน Social Media ช่วยให้สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

2. การวิเคราะห์จุดอ่อน (weaknesses) จากสภาพแวดล้อมภายใน

- 2.1 บุคลากรมีไม่เพียงพอสำหรับภารกิจที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเร่งด่วน
- 2.2 บุคลากรยังขาดการรวบรวมองค์ความรู้และมีทักษะไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน ด้านเทคโนโลยี วิชาการใหม่ ๆ ในการพัฒนา
- 2.3 การส่งเสริมเกษตรกรการพัฒนาด้านให้ครบวงจรหรือครบทั้งกระบวนการตั้งแต่ผลิ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการพัฒนารับรองมาตรฐานสินค้า
- 2.4 ขาดความต่อเนื่องในการแนะนำเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเนื่องจากมีข้อจำกัดด้านบุคลากร เครื่องมือ และงบประมาณที่จำกัด

3. การวิเคราะห์โอกาส (opportunities) จากสภาพแวดล้อมภายนอก

- 3.1 นโยบายของประเทศ เน้นการดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม ลดต้นทุนการผลิต และใช้กลไกทางการตลาด ดูแลราคาสินค้าเกษตร ให้มีเสถียรภาพ
- 3.2 วิถีของคนในยุคดิจิทัล เป็นโอกาสในการส่งเสริมความรู้ การติดต่อสื่อสาร ตลอดจน การขายสินค้าทางออนไลน์ ทำให้เกษตรกรเข้าถึงผู้บริโภคได้ง่าย
- 3.3 แนวโน้มผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการรักษาสุขภาพ ทำให้มีความต้องการบริโภค สินค้าปลอดภัย มีคุณภาพปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น
- 3.4 นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้บูรณาการการทำงานในทุกระดับ และมีกลไกของคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อบูรณาการทำงานในพื้นที่
- 3.5 นโยบายระดับจังหวัดให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาปากท้องประชาชน และพัฒนาด้านการ ประมงในพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนการทำงานและพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน

4. การวิเคราะห์อุปสรรค (threats) สภาพแวดล้อมภายนอก

- 4.1 กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นยังขาดการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าประมง บาง ชนิดมีปริมาณไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ มีปัญหาด้านการเก็บรักษาวัตถุดิบ คุณภาพการผลิตไม่คงที่
- 4.2 เกษตรกร ชาวประมง กลุ่มเกษตรกร ได้รับผลตอบแทนต่ำ เนื่องจากส่วนใหญ่ขาย ผลผลิตขั้นต้น เนื่องจากขาดความรู้และทักษะการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มมีอยู่อย่างจำกัด ขาดการพัฒนา กระบวนการผลิต การบรรจุภัณฑ์ และมาตรฐานของสินค้าประมงแปรรูป
- 4.3 กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นส่วนใหญ่ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งวิชาการ ข้อมูล ข่าวสาร เงินทุน
- 4.4 การเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงวัยในภาคการประมง จะส่งผลต่อการเข้าถึงและการใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยีสมัยใหม่
- 4.5 การตลาด ยังขาดการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลายและ ยังไม่ได้กำหนดจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจน ไม่มีตราสินค้า บรรจุภัณฑ์มีความเสี่ยงต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์ ฉลากไม่มีการแสดงรายละเอียดสินค้าและการรับรองมาตรฐาน

ตารางที่ 1 สรุปการวิเคราะห์ SWOT analysis จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weakness) จากปัจจัยภายใน

ปัจจัยภายใน			
จุดแข็ง (Strengths)		จุดอ่อน (Weaknesses)	
S1	หน่วยงานมีกรมประมง ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภารกิจหน้าที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และยุทธศาสตร์กระทรวง	W1	บุคลากรมีไม่เพียงพอสำหรับภารกิจที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเร่งด่วน
S2	กรมประมงมีนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกร	W2	บุคลากรยังขาดการรวบรวมองค์ความรู้และมีทักษะไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน ด้านเทคโนโลยี วิชาการใหม่ๆ ในการพัฒนา
S3	หน่วยงานมีการส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและศึกษารูปแบบการเลี้ยงที่เหมาะสมสู่การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสู่การสร้างรายได้แก่ชุมชน	W3	การส่งเสริมเกษตรกรขาดการพัฒนาให้ครบวงจรหรือครบทั้งกระบวนการตั้งแต่ผลิ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการพัฒนารับรองมาตรฐานสินค้า
S4	มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์เครือข่ายด้านประมงที่เกษตรกรประสบความสำเร็จสามารถเป็นต้นแบบ เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการประมงกระจายอยู่ครอบคลุมทุกอำเภอในพื้นที่	W4	ขาดความต่อเนื่องในการส่งเสริม พัฒนาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เนื่องจากมีข้อจำกัด
S5	เจ้าหน้าที่มีการประสานงาน การปฏิสัมพันธ์ และเข้าถึงชุมชน เป็นอย่างดี		
S6	มีการรายงานข้อมูล/สถานการณ์ต่างๆ ผ่าน Social Media ช่วยให้สามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว		

ตารางที่ 2 สรุปการวิเคราะห์ SWOT analysis โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) จากปัจจัยภายนอก

ปัจจัยภายนอก			
โอกาส (Opportunities)		อุปสรรค (Threats)	
O1	นโยบายของประเทศ เน้นการดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสม ลดต้นทุนการผลิต และใช้กลไกทางการตลาด ดูแลราคาสินค้าเกษตรให้มีเสถียรภาพ	T1	กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นยังขาดการพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าประมงบางชนิดมีปริมาณไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ มีปัญหาด้านการเก็บรักษาวัตถุดิบ คุณภาพการผลิตไม่คงที่
O2	วิถีของคนในยุคดิจิทัล เป็นโอกาสในการส่งเสริมความรู้ การติดต่อสื่อสาร ตลอดจนการขายสินค้าทางออนไลน์ ทำให้เกษตรกรเข้าถึงผู้บริโภคได้ง่าย	T2	เกษตรกร ชาวประมง กลุ่มเกษตรกรได้รับผลตอบแทนต่ำ เนื่องจากส่วนใหญ่ขายผลผลิตขั้นต้น เนื่องจากขาดความรู้และทักษะการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม มีอยู่อย่างจำกัด ขาดการพัฒนากระบวนการผลิต การบรรจุภัณฑ์ และมาตรฐานของสินค้าประมงแปรรูป
O3	แนวโน้มผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการรักษาสุขภาพ ทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้าปลอดภัย มีคุณภาพปลอดภัย และสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น	T3	กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นส่วนใหญ่ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร เงินทุน
O4	นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้บูรณาการการทำงานในทุกระดับ และมีกลไกของคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อบูรณาการการทำงานในระดับพื้นที่	T4	การเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงวัยในภาคการประมงจะส่งผลต่อการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีสมัยใหม่
O5	นโยบายระดับจังหวัดให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาและพัฒนาด้านการประมงในพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนการทำงานและพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน	T5	การตลาด ขาดการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ผลิตรายได้ไม่หลากหลายและยังไม่ได้กำหนดจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจน ไม่มีตราสินค้า บรรจุภัณฑ์มีความเสี่ยงต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์ ฉลากไม่มีการแสดงรายละเอียดสินค้าและการรับรองมาตรฐาน

2.2.3 แนวทางในการแก้ไขปัญหหรือพัฒนานโยบาย

ปัจจุบันชาวประมง เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แปรรูปสัตว์น้ำ รวมตัวกันจัดตั้งเป็นองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่ขึ้นทะเบียนกับกรมประมงแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 2,983 องค์กร สมาชิกรวม 114,932 ราย ประกอบด้วย ด้านประมงทะเลชายฝั่ง 674 องค์กร ด้านประมงทะเลนอกชายฝั่ง 871 องค์กร ด้านประมงน้ำจืด 63 องค์กร ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ 929 องค์กร และด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 446 องค์กร กระจายอยู่ทั้ง 77 จังหวัดทั่วประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2566)

การสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและความพยายาม สำหรับขั้นตอนและแนวทางดังกล่าวควรปรับเปลี่ยนและปรับใช้ตามสถานการณ์และความเหมาะสมของชุมชนที่เริ่มต้นการสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมง ซึ่งกระจายอยู่ทั่วประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสามารถเห็นผลได้ชัดเจน จึงมีข้อเสนอโดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

2.2.3.1 สํารวจข้อมูลพื้นฐานและวางแผนการดำเนินงาน

1) **สํารวจข้อมูลพื้นฐาน** เพื่อให้องค์กรชุมชนทำความเข้าใจ และศึกษาความต้องการขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและทรัพยากรประมงท้องถิ่น รวมถึงการสำรวจและศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของแต่ละองค์กร ตลอดจนสถานการณ์ทางการเงินและเศรษฐกิจของแต่ละองค์กรชุมชนในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย ผลการสำรวจพบว่า มีจำนวน 2,903 องค์กร กระจายอยู่ทั่วประเทศ รายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นจำแนกรายด้านในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย ปี 2566

ภูมิภาค	จำนวนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น					
	ประมงทะเลชายฝั่ง	ประมงทะเลนอกชายฝั่ง	ประมงน้ำจืด	แปรรูป	เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	รวม
เหนือ	-	-	133	38	129	300
กลาง	109	14	173	90	185	571
ตะวันออก	165	17	32	36	68	318
ตะวันออกเฉียงเหนือ	-	-	236	107	247	590
ใต้	597	32	100	175	300	1,204
รวม	871	63	674	446	929	2,983

* ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิ.ย. 66

2) **วางแผนการดำเนินงาน** การวางแผนการสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นเป็นกระบวนการที่ค่อนข้างซับซ้อนและควรพิจารณาด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถสร้างเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนประมงท้องถิ่น โดยจัดประชุมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

เพื่อระดมความคิดร่วมกับผู้เชี่ยวชาญทั้งจากหน่วยงาน มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ร่วมกันวางแผนการสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น เพื่อให้เกิดเครือข่ายที่สร้างประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุด

2.2.3.2 แบ่งกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในแต่ละด้าน โดยจำแนกตามกลุ่มองค์กรทั้ง 5 ด้าน ที่มีอยู่ในแต่ละ 5 ภาค ได้แก่ ด้านประมงทะเลชายฝั่ง ด้านประมงทะเลนอกชายฝั่ง ด้านประมงน้ำจืด ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ และด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยแบ่งตามภูมิภาคของประเทศไทย (ภาพที่ 3) ได้แก่

-ภาคเหนือ ประกอบด้วย

ด้านประมงน้ำจืด ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ ตาก พิชณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี

ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ ตาก พิชณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี

ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ ตาก พิชณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี

-ภาคกลาง ประกอบด้วย

ด้านประมงชายฝั่ง ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ, ประจวบคีรีขันธ์, เพชรบุรี, สมุทรสงคราม, และจังหวัดสมุทรสาคร

ด้านประมงทะเลนอกชายฝั่ง ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ, ประจวบคีรีขันธ์, เพชรบุรี, สมุทรสงคราม, และจังหวัดสมุทรสาคร

ด้านประมงน้ำจืด ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดชัยนาท, พระนครศรีอยุธยา, ลพบุรี, สระบุรี, สิงห์บุรี, อ่างทอง, นนทบุรี, ปทุมธานี, นครปฐม, สมุทรปราการ, กาญจนบุรี, ราชบุรี, สุพรรณบุรี, ประจวบคีรีขันธ์, เพชรบุรี, สมุทรสงคราม, และจังหวัดสมุทรสาคร

ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดชัยนาท, พระนครศรีอยุธยา, ลพบุรี, สระบุรี, สิงห์บุรี, อ่างทอง, นนทบุรี, ปทุมธานี, นครปฐม, สมุทรปราการ, กาญจนบุรี, ราชบุรี, สุพรรณบุรี, ประจวบคีรีขันธ์, เพชรบุรี, สมุทรสงคราม, และจังหวัดสมุทรสาคร

ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดชัยนาท, พระนครศรีอยุธยา, ลพบุรี, สระบุรี, สิงห์บุรี, อ่างทอง, นนทบุรี, ปทุมธานี, นครปฐม, สมุทรปราการ, กาญจนบุรี, ราชบุรี, สุพรรณบุรี, ประจวบคีรีขันธ์, เพชรบุรี, สมุทรสงคราม, และจังหวัดสมุทรสาคร

-ภาคตะวันออก ประกอบด้วย

ด้านประมงชายฝั่ง ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และจังหวัดตราด

ด้านประมงทะเลนอกชายฝั่ง ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา, ชลบุรี, ระยอง, จันทบุรี และจังหวัดตราด

ด้านประมงน้ำจืด ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา, ชลบุรี, ระยอง, จันทบุรี, ตราด, นครนายก, ปราจีนบุรี, และจังหวัดสระแก้ว

ด้านการประมงสัตว์น้ำ ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา, ชลบุรี, ระยอง, จันทบุรี, ตราด, นครนายก, ปราจีนบุรี, และจังหวัดสระแก้ว

ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา, ชลบุรี, ระยอง, จันทบุรี, ตราด, นครนายก, ปราจีนบุรี, และจังหวัดสระแก้ว

-ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย

ด้านประมงน้ำจืด ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดบึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี นครพนม มุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

ด้านการประมงสัตว์น้ำ ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดบึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี นครพนม มุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดบึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี นครพนม มุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

-ภาคใต้ ประกอบด้วย

ด้านประมงชายฝั่ง ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล นราธิวาส และจังหวัดปัตตานี

ด้านประมงทะเลนอกชายฝั่ง ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล นราธิวาส และจังหวัดปัตตานี

ด้านประมงน้ำจืด ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร, นครศรีธรรมราช, พัทลุง, สุราษฎร์ธานี, สงขลา, กระบี่, ตรัง, พังงา, ภูเก็ต, ระนอง, สตูล, นราธิวาส, ปัตตานี, และจังหวัดยะลา

ด้านการประมงสัตว์น้ำ ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร, นครศรีธรรมราช, พัทลุง, สุราษฎร์ธานี, สงขลา, กระบี่, ตรัง, พังงา, ภูเก็ต, ระนอง, สตูล, นราธิวาส, ปัตตานี, และจังหวัดยะลา

ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร, นครศรีธรรมราช, พัทลุง, สุราษฎร์ธานี, สงขลา, กระบี่, ตรัง, พังงา, ภูเก็ต, ระนอง, สตูล, นราธิวาส, ปัตตานี, และจังหวัดยะลา



ภาพที่ 3 รูปแบบการแบ่งเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ตามลักษณะการขึ้นทะเบียนการประกอบอาชีพในแต่ละภูมิภาค

2.2.3.3 ปรับพื้นฐานองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นก่อนการสร้างเครือข่าย

1) ปรับทัศนคติของสมาชิกในองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น การปรับทัศนคติของสมาชิกในองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นให้เห็นความสำคัญของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญและท้าทายในการสร้างองค์กรที่มีผลกระทบบวกต่อสังคมและชุมชนโดยรวม

2) ปรับปรุงบริบทและหลักการเบื้องต้นขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น จะช่วยให้องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีหลักในการดำเนินงานอย่างมีแบบแผนและมีทิศทางที่คมชัดและมีลักษณะถูกต้อง ได้แก่

- การให้คนเป็นศูนย์กลางของชุมชน องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นควรยึดหลักความต้องการของคนในชุมชนเป็นหลักในการดำเนินงาน

- การสนับสนุนการดูแลตนเอง ชุมชนต้องพยายามช่วยเหลือตนเองอย่างสุดความสามารถในกิจกรรมทุกด้าน ริเริ่มกระทำการต่างๆด้วยตนเอง และเรียนรู้การบริหารจัดการภายในชุมชนอย่างดี เพื่อให้องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นสามารถยืนด้วยกำลังขาของตนเอง ไม่ต้องพึ่งสถาบันอื่นๆ โดยเฉพาะภาครัฐ เปรียบเหมือนการสอนให้คน ๆ หนึ่งเรียนรู้วิธีการประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีพให้อยู่รอดได้ในระยะยาว

- การสร้างสมดุลในการดำเนินชีวิตของคนในองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นในการรักษาสมดุลในเรื่องการดำเนินชีวิตให้มีความสมดุล ระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุและการพัฒนาจิตใจ ไม่เอนเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้องค์กรชุมชนนั้นๆ เป็นชุมชนที่รองรับความต้องการในด้านต่าง ๆ ของสมาชิกอย่างครบถ้วน ทุกคนมีเสรีภาพอย่างเต็มที่ควบคู่กับการรักษาระเบียบวินัย สมดุลระหว่างการประยุกต์การดำรงชีวิตในท้องถิ่นให้เข้ากับความเป็นสากลของโลก และสมดุลระหว่างการใช้อย่างงานควบคู่กับการใช้ความคิดในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ

-การให้เสรีภาพในองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น บรรยากาศในชุมชนควรให้เสรีภาพแก่สมาชิกอย่างเต็มที่ในการคิด การพูด การแสดงความคิดเห็น การกระทำการต่างๆ トラบเท่าที่จะไม่กระทบกระเทือนต่อการองค์กรและสังคมส่วนรวม และไม่นำผลเสียในทางลบมาสู่องค์กรและเพื่อนในชุมชน เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้พัฒนาศักยภาพของตนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างเสริมและพัฒนาองค์กรให้รุดหน้าในที่สุด

-การให้สมาชิกมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม องค์กรชุมชนจะแข็งแกร่งและยั่งยืน ก็ต่อเมื่อสมาชิกเข้าร่วมในกิจกรรมขององค์กร มีการพบปะสังสรรค์ พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์เป็นประจำสม่ำเสมอ โดยออกแบบกิจกรรมให้สมาชิกทุกคนมีพันธะหน้าที่ต่อองค์กรในทางใดทางหนึ่งอย่างน้อยคนละหนึ่งบทบาท เพื่อสร้างจุดเชื่อมระหว่างสมาชิกกับองค์กร อันจะส่งผลให้สมาชิกเกิดความรัก ความผูกพัน และความใส่ใจห่วงใยในองค์กรตนเอง รู้สึกว่าองค์กรเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่ไม่สามารถขาดหายไป

-การรักษาความยั่งยืนขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ความสำเร็จที่แท้จริงในองค์กร ไม่ได้วัดจากจำนวนสมาชิกในองค์กร กิจกรรมที่องค์กรทำ หรือการดำรงอยู่ในช่วงชีวิตเดียว แต่วัดจากการส่งผ่านองค์กรต่อกันเป็นทอดๆ สู่คนรุ่นต่อไป

-การพึงพิงภูมิปัญญาของตนและผสมผสานทางความคิด สมาชิกชุมชนต้องรู้จักผสมผสานความรู้ตนเข้ากับความรู้จากภายนอกอย่างเหมาะสม อาจหยิบยืมภูมิปัญญาที่ดีจากภายนอกมาใช้ และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาต่อยอดให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุด

-การมองแบบองค์รวม โดยการคำนึงทุกมิติ ทุกด้าน เพื่อพัฒนาองค์กรและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.2.3.4 ดำเนินกิจกรรมการสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น

1) จัดตั้งคณะทำงาน พร้อมกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะทำงาน ฯ ประกอบด้วย

- คณะทำงานเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นระดับประเทศ โดยมีอธิบดีกรมประมง เป็นประธานคณะทำงาน รองอธิบดีกรมประมง ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรประมง เป็นรองประธาน คณะทำงานประกอบด้วย หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรมประมง ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล ผู้อำนวยการกองพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าประมงและหลักฐานการสืบค้น และตัวแทนจากองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่มีรายชื่อเป็นคณะทำงานเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นระดับภาค 5 ด้าน หรือ 3 ด้าน ร่วมเป็นคณะทำงาน

- คณะทำงานเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นระดับภาค โดยผู้ตรวจราชการกรมประมงในแต่ละเขต เป็นประธานคณะทำงาน คณะทำงานประกอบด้วย ประมงจังหวัดในแต่ละภูมิภาค ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเล ผู้อำนวยการกองพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าประมงและหลักฐานการสืบค้น และตัวแทนจากองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่มีรายชื่อเป็นคณะทำงานเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นระดับจังหวัด 5 ด้าน หรือ 3 ด้าน ร่วมเป็นคณะทำงาน

- **คณะกรรมการเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นระดับจังหวัด** ประกอบด้วย ประมงจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา ตัวแทนจากองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด 5 ด้าน หรือ 3 ด้าน ตามที่ปรากฏในการขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ในแต่ละจังหวัด มีหัวหน้ากลุ่มบริหารจัดการด้านการประมง ของสำนักงานประมงจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

2) **จัดประชุมคณะกรรมการ** เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และทำความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานในการสร้างเครือข่ายแต่ละระดับ และรับมอบหมายหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องในกระบวนการสร้างเครือข่าย

3) **การคัดเลือกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นดีเด่น** ซึ่งประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในแต่ละด้าน รวม 5 ด้าน แยกเป็นรายภาค

4) **กำหนดกิจกรรมชุมชนพี่เลี้ยง** โดยให้องค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นดีเด่น ที่เป็นต้นแบบในแต่ละภูมิภาค มาเป็นชุมชนพี่เลี้ยงให้กับชุมชนที่ขาดประสบการณ์การรวมกลุ่มหรือยังไม่ประสบความสำเร็จ ให้มีการเรียนรู้การสร้างมูลค่าของสัตว์น้ำจากชุมชนที่ประสบความสำเร็จ ตลอดจนสนับสนุนการขยายตลาดและแลกเปลี่ยนสินค้าภายในชุมชนเครือข่าย

5) **การปฏิบัติการและรายงานผล** เป็นการลงพื้นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย และรายงานผลการดำเนินงาน พร้อมปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆ

6) **ติดตามผลการดำเนินงาน** ติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด พร้อมปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในเครือข่ายแต่ละระดับเป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายปี

2.2.3.5 การพัฒนาและสนับสนุนความยั่งยืนของเครือข่าย ได้แก่

1) **การสร้างพันธมิตรและความร่วมมือ** เป็นการติดต่อสื่อสารและสร้างพันธมิตรกับองค์กรและผู้สนับสนุนที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้ยั่งยืน ทั้งหน่วยภาครัฐ ภาคเอกชน หรือชุมชนท้องถิ่นอื่น ๆ ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาองค์กรชุมชนประมง ความร่วมมือเหล่านี้สามารถสนับสนุนในด้านการสร้างแผนการดำเนินงาน การเข้าถึงทรัพยากร การฝึกอบรม และการแลกเปลี่ยนความรู้ต่างๆ

จะเห็นได้ว่าการสร้างพันธมิตรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาองค์กรชุมชนประมงเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบใหญ่ต่อการเติบโตและความยั่งยืนขององค์กรชุมชนประมง ซึ่งหน่วยงานที่สามารถร่วมขับเคลื่อนให้องค์กรเกิดความยั่งยืน ซึ่งในที่นี่จะมีจุดมุ่งหมายที่จะบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สามารถเข้าร่วมพันธมิตรและความร่วมมือด้านการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพต่างๆให้กับกลุ่มเกษตรกรองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น โดยการดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

1) **การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ:** กรมพัฒนาฝีมือแรงงานสามารถจัดการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพให้กับพนักงานและสมาชิกในองค์กรชุมชนประมง โดยการสนับสนุนการฝึกอบรมที่เป็นระบบและเน้นความต้องการจริงขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น เช่น การฝึกทักษะการประกอบอาหารทะเล การปรับปรุงทักษะด้านการตลาดสินค้าประมง หรือการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการธุรกิจประมง เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ

2) **การสนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากร:** กรมพัฒนาฝีมือแรงงานสามารถสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรและองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ได้เข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาทักษะการประกอบ

อาชีพ อาชีพอื่น การให้คำปรึกษาและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การเข้าถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็น ในการประกอบอาชีพ หรือการใช้พื้นที่หรืออาคารสำหรับฝึกอบรม เป็นต้น

3) การสนับสนุนและส่งเสริมนวัตกรรมในอุตสาหกรรมประมง: กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สามารถสนับสนุนและส่งเสริมด้านนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าประมงของกลุ่มเกษตรกรและองค์กร ชุมชนประมงท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มเข้าร่วมการพัฒนาและทดสอบเทคโนโลยีใหม่ๆ การสนับสนุนนวัตกรรมอาจเป็นทางการจัดตั้งศูนย์การฝึกอบรมหรือแหล่งทดลองเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและ สร้างสรรค์สินค้าประมง

4) การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล: กรมพัฒนาฝีมือแรงงานสามารถเชื่อมโยง กลุ่มเกษตรกรและองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นเข้ากับเครือข่ายองค์กรอื่น ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านประมง การแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์สามารถช่วยเพิ่มความรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับ กลุ่มเกษตรกรและองค์กรชุมชนประมง

การร่วมมือและพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพเหล่านี้จะส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรและองค์กร ชุมชนประมงท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและมีความสามารถในการเติบโตและยั่งยืนในการประกอบอาชีพประมง ทำให้เกิดผลกระทบที่ดีต่อเศรษฐกิจท้องถิ่นและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่นั้น

กระทรวงพาณิชย์ การบูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ โดยเฉพาะนโยบายใน ด้านการตลาดนำการผลิต สามารถสร้างประโยชน์ต่อกลุ่มเกษตรกรหรือองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นได้ โดยมี บทบาทสำคัญดังนี้

1) กระทรวงพาณิชย์สามารถช่วยเสริมสร้างการตลาดสินค้าประมงของกลุ่มเกษตรกรองค์กร ชุมชนประมงท้องถิ่น โดยการให้คำแนะนำและการสนับสนุนในการพัฒนาแผนการตลาด การทำแบรนด์สินค้า การศึกษาตลาดและผู้บริโภค และการเชื่อมโยงกับช่องทางการจำหน่ายที่เหมาะสม เพื่อให้กลุ่มเกษตรกร สามารถเข้าถึงตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเติบโตอย่างยั่งยืน

2) การสนับสนุนในการปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์: กระทรวงพาณิชย์สามารถช่วยสนับสนุน ในด้านการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ประมงที่ผลิตโดยกลุ่มเกษตรกรองค์กรชุมชนประมง โดยการให้คำปรึกษาและการสนับสนุนเช่นการพัฒนากระบวนการผลิตที่เพิ่มประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีที่ เหมาะสม และการดูแลและควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพมาตรฐาน และสามารถ เข้าถึงตลาดในระดับสูงขึ้น

3) การสนับสนุนในการรวมกลุ่มและส่งเสริมการสร้างแบรนด์: กระทรวงพาณิชย์สามารถ สนับสนุนกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ในการรวมกลุ่มหรือร่วมกับสหวิชาชีพท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง โดยการให้ คำแนะนำและการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบรนด์ร่วม การสร้างตลาดร่วม หรือการจัดกิจกรรมและ แคมเปญร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างความรู้จักและความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยกลุ่ม องค์กรชุมชน ประมงท้องถิ่น และเพิ่มโอกาสทางการตลาดให้กับสินค้าอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

4) การส่งเสริมการสร้างความร่วมมือ: กระทรวงพาณิชย์สามารถสร้างความร่วมมือระหว่าง กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นและผู้รับจ้างท้องถิ่น หรือกลุ่มธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยการสนับสนุนในด้าน การเชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกรและผู้รับจ้างท้องถิ่นเข้ากับช่องทางการจำหน่ายและตลาดที่แข็งแกร่ง และการ

สร้างโอกาสในการร่วมมือในการจัดหาวัตถุดิบ การผลิตหรือการตลาดร่วม เพื่อเพิ่มกำไรและความยั่งยืนให้กับสินค้าประมง

การบูรณาการและความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์จะช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนในการผลิตสินค้าประมงของชุมชนท้องถิ่น และส่งผลให้กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นมีโอกาสเติบโตอย่างยั่งยืนในการตลาดและเพิ่มรายได้ของเกษตรกรต่อไป

กรมพัฒนาชุมชน การบูรณาการความร่วมมือด้านการตลาดและการขายสินค้าประมงให้กับกลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นได้ โดยการดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

1) การศึกษาตลาดและการตลาด: กรมพัฒนาชุมชนสามารถสนับสนุนในด้านการศึกษาตลาดและการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกรองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น โดยการให้คำแนะนำและสนับสนุนการศึกษาตลาด เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจความต้องการของตลาดและการตลาดสินค้าประมง รวมถึงการวิเคราะห์การตลาด เช่น การศึกษาความต้องการของผู้บริโภค การวิเคราะห์ตลาด และการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

2) การสนับสนุนในการพัฒนาแผนการตลาด: กรมพัฒนาชุมชนสามารถสนับสนุนในด้านการพัฒนาแผนการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกรองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น โดยการให้คำแนะนำและการสนับสนุนในการวางแผนการตลาด การกำหนดกลยุทธ์การตลาด การจัดโปรโมชั่น และการกำหนดราคาสินค้าประมง เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การส่งเสริมการตลาดและการขายสินค้า: กรมพัฒนาชุมชนสามารถส่งเสริมการตลาดและการขายสินค้าประมงของกลุ่มเกษตรกรองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น โดยการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมตลาด เช่น การเข้าร่วมแสดงสินค้า การจัดแคมเปญการตลาด หรือการใช้สื่อสารและโฆษณาเพื่อสร้างความรู้จักและเพิ่มการตอบรับต่อผลิตภัณฑ์ประมง

4) การเชื่อมโยงกับช่องทางการตลาด: กรมพัฒนาชุมชนสามารถสนับสนุนในด้านการเชื่อมโยงกับช่องทางการตลาดที่เหมาะสม โดยการให้คำแนะนำและการสนับสนุนในการเชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกรองค์กรชุมชนประมงไปยังตลาดที่มีความต้องการ และการรับซื้อสินค้าประมง อาทิเช่น การเชื่อมโยงกับร้านค้าส่ง ศูนย์อาหารทะเล หรือโรงงานประมง ซึ่งจะช่วยให้กลุ่มเกษตรกรสามารถเข้าถึงตลาดและขายสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) การสนับสนุนในด้านการบริหารจัดการทางธุรกิจ: กรมพัฒนาชุมชนสามารถสนับสนุนในด้านการบริหารจัดการทางธุรกิจให้กับกลุ่มเกษตรกรองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น โดยการให้คำแนะนำและสนับสนุนในด้านการวางแผนธุรกิจ การจัดการทรัพยากร การจัดการการเงิน และการจัดการองค์กร เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถดำเนินธุรกิจประมงอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

หากผ่านการบูรณาการและความร่วมมือด้านการตลาดและการขายสินค้าประมง กลุ่มองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นจะสามารถขยายตลาดและเพิ่มรายได้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างความยั่งยืนในอุตสาหกรรมประมงในพื้นที่

กรมประชาสัมพันธ์ สามารถบูรณาการความร่วมมือในการโฆษณาและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ดังนี้

1) การวางแผนและกลยุทธ์การโฆษณา กรมประชาสัมพันธ์สามารถช่วยในการวางแผนและกลยุทธ์การโฆษณาข้อมูลข่าวสารให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย การเลือกช่องทางการโฆษณาที่เหมาะสม การสร้างเนื้อหาที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ และการวางแผนการตลาดออนไลน์และออฟไลน์ที่เหมาะสม

2) การสนับสนุนในการพัฒนาสื่อโฆษณา กรมประชาสัมพันธ์สามารถสนับสนุนในด้านการพัฒนาสื่อโฆษณาที่ใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยการให้คำแนะนำในการออกแบบและสร้างสื่อโฆษณาที่มีคุณภาพ และส่งเสริมให้มีความสามารถในการสื่อสารข้อมูลให้ถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3) การเชื่อมโยงกับสื่อมวลชน กรมประชาสัมพันธ์สามารถเชื่อมโยงกับสื่อมวลชนต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเผยแพร่ไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง โดยการเป็นตัวกลางในการสื่อสารและประสานงานกับสื่อมวลชนเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารถูกต้อง และสื่อถึงเป้าหมายที่ต้องการ

4) การใช้สื่อสังคมออนไลน์ กรมประชาสัมพันธ์สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยการสร้างและบริหารจัดการเนื้อหาที่น่าสนใจบนแพลตฟอร์มสื่อสังคมต่างๆ เช่น เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ ยูทูบ เพื่อสร้างการติดตามและมีส่วนร่วมจากประชาชน

5) การจัดงานและกิจกรรม กรมประชาสัมพันธ์สามารถจัดงานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการและโฆษณาเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร อาทิเช่น การจัดเกมแข่งขันออนไลน์ เปิดตัวสินค้าหรือโครงการ ออกทัวร์สำรวจและการเข้าถึงประชาชน เพื่อเสริมสร้างการรับรู้และความสนใจในข้อมูลข่าวสาร

นอกจากนี้การบูรณาการและความร่วมมือด้านการโฆษณาและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น กรมประชาสัมพันธ์จะช่วยให้สามารถสื่อสารข้อมูลข่าวสารไปยังประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลกระทบที่ดีต่อการสร้างความรับรู้ให้กับประชาชน

1) การสร้างโอกาสในการทำงาน อาจเป็นการสร้างศูนย์ฝึกอบรมและผลิตผลิตภัณฑ์ประมงท้องถิ่น เสริมสร้างความรู้และทักษะให้แก่ชาวประมง เช่น การสนับสนุนการขยายพันธุ์ปลา การพัฒนาสถานที่สำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์ประมง หรือการสร้างโอกาสในการตลาดและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

2) พัฒนาการบริหารจัดการ การสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงการจัดทำแผนการดำเนินงาน การติดตามผล การบริหารจัดการการเงินและทรัพยากร การตรวจสอบและประเมินผลเพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จของการดำเนินการ

3) การสร้างความยั่งยืน การสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการสร้างความยั่งยืน โดยการให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การประมงทำได้อย่างยั่งยืนโดยไม่ทำลายทรัพยากร การสร้างความเข้มแข็งทางอาชีพและเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน รวมถึงการสร้างความเข้มแข็งทางสังคมและนิเวศในชุมชนประมงท้องถิ่น

4) การสนับสนุนและติดตามประเมินผล ควรมีการสนับสนุนและการติดตามต่อเครือข่าย อาทิเช่น การจัดกิจกรรมและการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ การสร้างช่องทางสื่อสารเพื่อสื่อสารกับสมาชิกในเครือข่าย และการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเพื่อประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงาน

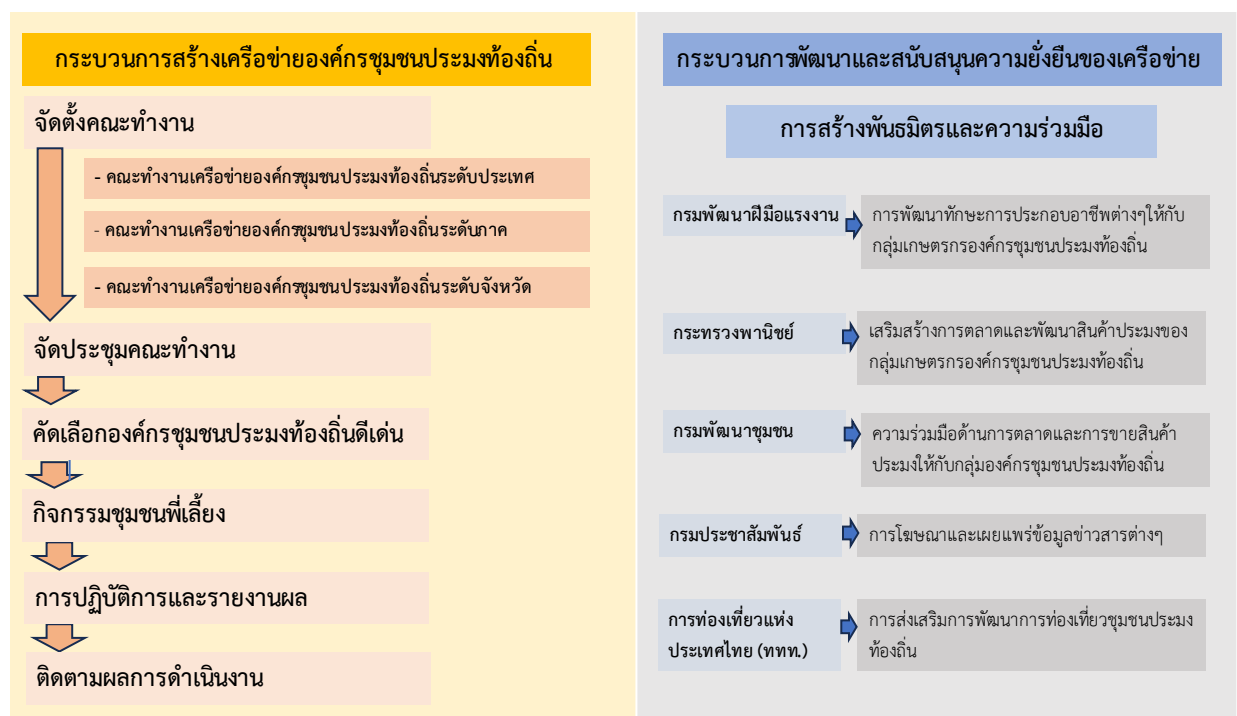
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) การบูรณาการความร่วมมือระหว่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและกรมประมงเป็นเรื่องที่สำคัญเพื่อสร้างสรรคโอกาสในการพัฒนาท่องเที่ยวชุมชนประมงท้องถิ่น โดยมุ่งหวังให้ผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเกษตรกรและองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น ในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนประมงท้องถิ่น ความร่วมมือนี้สามารถสร้างประโยชน์ต่อ กลุ่มเกษตรกรหรือองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นได้ในหลายด้านดังนี้

1) ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนประมงท้องถิ่น การร่วมมือกันของกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา และกรมประมงช่วยเสริมสร้างการท่องเที่ยวที่เน้นชุมชนประมง โดยช่วยให้นักท่องเที่ยวได้พบประสบการณ์ทางท้องถิ่นที่น่าสนใจ เช่น การแชร์ประสบการณ์ในการทำประมง การเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น และสิ่งแวดล้อม

2) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ร่วมกับการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง การบูรณาการในด้านนโยบายอาจช่วยให้กิจกรรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับชุมชนประมงท้องถิ่นมีการดำเนินการอย่างยั่งยืน ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรประมง

3) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนประมงท้องถิ่น การส่งเสริมกิจกรรมประมงที่ยั่งยืนอาจส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่น และให้โอกาสในการพัฒนาธุรกิจชุมชนประมงในระดับท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มรายได้และความเจริญรุ่งเรืองให้กับกลุ่มเกษตรกรหรือองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น

4) สนับสนุนการศึกษาและการพัฒนาทักษะ การร่วมมือกันในด้านการศึกษาและการพัฒนาทักษะให้กับชุมชนประมงท้องถิ่น ช่วยเสริมสร้างความรู้และทักษะที่จำเป็นในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างเหมาะสม



ภาพที่ 4 กระบวนการสร้างเครือข่าย และการพัฒนาและสนับสนุนความยั่งยืนของเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น

2.2.4 ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการ

จากข้อเสนอ เรื่อง การสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนภารกิจของกรมประมง ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนประมงท้องถิ่นในการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรสัตว์น้ำ เพื่อให้เกิดการฟื้นฟูทรัพยากร การพัฒนาอาชีพประมง สร้างรายได้ ช่วยสร้างคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของพี่น้องชาวประมงให้เกิดความมั่นคง ซึ่งการขับเคลื่อนดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นทั่วประเทศ และการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินการ ได้แก่

1) การเข้าใจและรับรู้ความต้องการของชุมชน การสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นควรเริ่มต้นด้วยการเข้าใจและรับรู้ความต้องการของชุมชนที่เกี่ยวข้อง เช่น การสำรวจและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน เพื่อให้มีการดำเนินการที่เป็นไปตามความต้องการจริง ๆ ของชุมชนและสอดคล้องกับความเป็นไปได้ของสถานการณ์ท้องถิ่น

2) การสร้างพันธมิตรและความร่วมมือ ในการสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นควรเน้นการสร้างพันธมิตรและความร่วมมือระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรพัฒนาอื่น ๆ โดยการร่วมมือกันในการวางแผน การดำเนินการ การเข้าถึงทรัพยากร และการแบ่งปันข้อมูล ส่งผลให้มีแรงบันดาลใจและการทำงานร่วมกันในชุมชน

3) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล การสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น การส่งเสริมการศึกษาและการอบรมที่เหมาะสมสำหรับตัวแทนองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำการประมง นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมความเข้มแข็งทางอาชีพและการสร้างโอกาสในการทำงานในองค์กร

4) การจัดการทรัพยากรประมง ความสำเร็จของการดำเนินการเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นจะขึ้นอยู่กับการจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน อาทิเช่น การสร้างแผนการจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืนและเสถียรภาพ เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ การใช้ทรัพยากร และการรักษาความสมดุลระหว่างการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง

5) การสร้างระบบการบริหารจัดการ ในการสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นต้องมีการสร้างระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงการจัดทำแผนการดำเนินงาน การติดตามผล การบริหารจัดการการเงินและทรัพยากร และการตรวจสอบและประเมินผลเพื่อวิเคราะห์ความสำเร็จของการดำเนินการ

6) ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินการด้วย การสนับสนุนนโยบายทางเศรษฐกิจ เช่น การให้สินเชื่อและการสนับสนุนทางการเงิน การสร้างตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ประมงท้องถิ่น การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในชุมชน เช่น การสร้างอุตสาหกรรมประมงท้องถิ่น และการสร้างโอกาสทางการตลาดและจำหน่ายผลิตภัณฑ์

2.3 ภาวะผู้นำเพื่อการขับเคลื่อนข้อเสนอ

2.3.1 ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการขับเคลื่อนข้อเสนอเพื่อสร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่น โดยแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำที่สามารถทำให้แผนการพัฒนาประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืนในสถานะที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและผันผวนของสังคมและองค์กร ดังนี้

1) ผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Agile Leader) เป็นผู้นำที่มีความสามารถในการสร้างและบริหารการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว มีความยืดหยุ่นในการปรับตัวตามสภาพแวดล้อมและสามารถนำทีมงานสู่ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพได้ รวมถึงสร้างความคุ้มค่าให้กับสังคมและประเทศชาติอย่างครอบคลุม

2) ผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นผู้นำที่มองการณ์ไกลและสามารถวางกลยุทธ์ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และผลักดันให้องค์กรกลายเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง นอกจากนี้ยังเน้นการบรรลุผลสำเร็จในงาน

2.3.1 คุณลักษณะของผู้นำเพื่อขับเคลื่อนข้อเสนอ ดังนี้

1) ผู้มีวิสัยทัศน์ ผู้นำควรกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ และเครือข่ายภายในและภายนอก

2) การพัฒนาตนเองและผู้อื่น ผู้นำควรสร้างการมีส่วนร่วมในองค์กร และสามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับทีมงานภายในและภายนอก โดยใช้ระบบนิเวศที่สนับสนุนการทำงานแบบบูรณาการ

3) ผู้นำด้านนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง ควรสร้างการพัฒนาเป็นองค์กรดิจิทัล และใช้เทคโนโลยีหรือวิธีการใหม่ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน

4) มีทักษะการสื่อสารและบริหารสัมพันธ์ ผู้นำควรมีทักษะการสื่อสารที่ดีและสามารถสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์

ภาวะผู้นำเหล่านี้จะมีบทบาทสำคัญในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและความยั่งยืนในสถานะที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและผันผวน การมีภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับแนวคิดเหล่านี้จะช่วยให้องค์กรเติบโตและเจริญรุ่งเรืองในสถานะที่ท้าทายได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

3. แผนพัฒนาตนเอง

(ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เผยแพร่)

บรรณานุกรม

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2559. (2559, 27 พฤษภาคม).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 133 ตอนที่ 47 ก. 17 หน้า.

กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2563. (2563, 9 มิถุนายน).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 137 ตอนที่ 41 ก. 19 หน้า.

กรมประมง. (2566). ยุทธศาสตร์กรมประมง พ.ศ. 2566 – 2570. กรมประมง. สืบค้นจาก
https://www4.fisheries.go.th/dof/list_link/5. (วันที่สืบค้นข้อมูล: 20 กรกฎาคม 2566).

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2559). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560– 2579).
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. สืบค้นจาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER2/DRAWER049/GENERAL/DATA 0000/00000022.PDF>. (วันที่สืบค้นข้อมูล: 20 กรกฎาคม 2566).

ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). (2561, 13 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่
82 ก. 74 หน้า.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). (2565, 1 พฤศจิกายน).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 258. 149 หน้า.

พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558. (2558, 13 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนที่ 108 ก.
47 หน้า.

พระราชกำหนดการประมง ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560. (2560, 28 มิถุนายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 67
ก. 18 หน้า.

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียนรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

ชื่อ นายประจวบ สกุล เจริญยี่

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี สาขานิติศาสตร์บัณฑิต/มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช/ปีสำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2548

ประสบการณ์การบริหารการ

- ประมงอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ประมงอำเภอสวี จังหวัดชุมพร
- หัวหน้ากลุ่มบริหารจัดการด้านการประมง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ประมงจังหวัดบึงกาฬ

ผลงานทางวิชาการ

-

รางวัลหรือทุนการศึกษา

-

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

- ผู้อำนวยการกองตรวจการประมง กรมประมง